ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΠ' ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΓΚΛΑΪΧΕΝ ΡΟΥΣΣΒΟΥΡΜ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ἡ ἀρχαία Σπάρτη κι' οἱ προικοθῆρες. Δίκες, ψευδομαρτυρίες καὶ συκοφαντίες στὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Τὸ κόλπο ἑνὸς δικηγέρου. Τὸ κέντημα τῆς γλώσσας τοῦ Κικέρωνος! Ὁ φιλόσοφος Ξάνθιππος κι' ὁ τύραννος Διονύσιος. Μιὰ σοφὴ ἀπόκρισι τοῦ Κάτωνος. Οἱ μῖμοι στὴν ἀρχαία Ρώμη. Πῶς γλεντοῦσαν οἱ Ῥωμαῖοι στὶς κηδεῖες, κτλ. κτλ.

Ὁ ΠΩΣ θὰ ξέρετε, ἡ ἀρχαία Σπάρτη εἶχεν ὀνομασθεῖ «Σχολὴ χαρακτήρων». Οἱ Σπαρτιᾶτες δὲν εἶχαν τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν Ἀθηναίων, εἶχαν, ὅμως, ἦθος κ' ἐντιμότητα. Ἄνδρες περήφανοι καὶ ἀνεξάρτητοι, ἦταν πολὺ φυσικό, ἐκτὸς τῶν ἄλλων νὰ περιφρονοῦν καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κυνηγοῦσαν τὴ μεγάλη προῖκα—δηλαδή, τοὺς προικοθῆρες. Μιὰ γυναῖκα, στὴν ἀρχαία Σπάρτη, δὲν ἐπεβάλλοταν μὲ τὰ πλούτη της, ἀλλὰ μονάχα μὲ τὴν ἀρετή της. Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ὅτι, στὴ Σπάρτη, ἐπιφορτίζοντο ὄχι μόνον οἱ «στερούμενοι τιμῆς», ἀλλὰ κι' ἐκεῖνοι ποὺ προτιμοῦσαν νὰ πάρουν μιὰ πλούσια κοπέλλα, ἀντὶ μιᾶς ἄλλης φτωχῆς, ἀλλ' ἐνάρετης, ποὺ βρισκόταν μέσ' στὴν ἰδίαν οἰκογένεια.

Ἡ κόρες τοῦ Λυσάνδρου, τοῦ νικητοῦ τῶν Ἀθηναίων, ἦταν ἀπ' τὶς πιὸ περιζήτητες γύφες στὴν ἀρχαία Σπάρτη. Κι' ὅταν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους, ἀποδείχτηκε πῶς ἦταν φτωχές, κι' οἱ μνηστῆρες τους μὲ διάφορα προσχήματα, ἄρχισαν ν' ἀποτραβιοῦνται, τὸ δικαστήριο τοὺς κατεδίκασε γι' αὐτό, σὲ βαρύτατη ποινή.

* * *

Ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Ἀγησίλαος, γιὰ ν' ἀποδείξη κίποτε στοὺς δυσαρεστημένους συμμάχους του, ὅτι, στὸ στρατόπεδο, εἶχαν παραταχθῆ πιὸ πολλοὶ Σπαρτιᾶτες πολεμισταί, ἀπ' ὅλους αὐτοὺς μαζί, διέταξε τοὺς Σπαρτιᾶτες νὰ συγκεντρωθοῦν χώρια, σὲ μιὰ μεριὰ τοῦ στρατοπέδου, καὶ τοὺς συμμάχους, στὴν ἄλλη μεριά. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ φωνάζη μὲ τὴ σειρά, ὅσους ἀντῆραν σὲ διάφορες κατηγορίες ἐπαγγελμάτων, τοὺς κεραμεῖς, τοὺς λιθοξόους, κλπ. Ἡ τάξεις τῶν συμμάχων κατὰ τὸ διάσημα τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ καταλόγου, ἀραιωνόντουσαν, κι' οἱ διάφοροι ἐπαγγελματίες παρετάσσοντο, κατὰ ὁμάδες σὲ διαφορετικὰ σημεῖα. Ἀπ' τὶς τάξεις ὅμως, τῶν Σπαρτιατῶν, δὲν εἶχε βγεῖ κανένας: Ἦσαν ὅλοι στρατιῶτες — καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ οἱ Σπαρτιᾶτες δὲν ἐξασκοῦσαν ἄλλο ἐπάγγελμα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ στρατιωτικό. Ἐπαγγελματίες, στὴ Σπάρτη, ἦσαν μονάχα οἱ εἵλωτες. Οἱ ἄλλοι ἐλεύθεροι πολῖτες, ἦσαν ὅλοι ἀποκλειστικὰ πολεμισταί.

Κι' ὁ Ἀγησίλαος, γυρίζοντας πρὸς τοὺς συμμάχους, **τοὺς εἶπε:**

—Νά, λοιπόν, ποὺ τοὺς περισσότερους πολεμιστὰς τοὺς παρατάσσει ἡ Σπάρτη!...

* * *

Ὅταν, ὁ Ἀρταξέρξης, ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἔστειλε στὴν Ἑλλάδα, κάποιον Ἕλληνα νησιώτη, μὲ μεγάλα χρηματικὰ ποσά, γιὰ νὰ διαφθείρη μ' αὐτὰ τὶς ἑλληνικὲς πόλεις, καὶ νὰ ἐξαφαλίση συμμάχους ἐναντίον τῆς Σπάρτης, ὁ Ἀγησίλαος, ποὺ ὑποπτεύθηκε τὴ σκευωρία, φώναξε, μετὰ τὴν ἦνταν του.

—Νικήθηκα ἀπὸ τριάντα χιλιάδες τοξότες...

Κι' ἐννοοῦσε μ' αὐτό, τὰ περσικὰ νομίσματα, πού, ἀπάνω τους εἶχαν σκαλιστὸν ἕναν τοξότη...

* * *

Ἂς ἔρθουμε τώρα καὶ στοὺς Ἀθηναίους.

Ἡ δίκες ἦσαν μιὰ μεγάλη πληγὴ γιὰ τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Τίμιοι πολῖτες διασυρόντουσαν ἀπὸ συκοφάντες, κι' ἔφταναν στὰ καλὰ καθούμενα ὥς τὰ δικαστήρια. Τὴν κατάστασι αὐτή, διακωμωδῶντας ὁ Ἀριστοφάνης, παρουσίασε, σὲ μιὰ ἀπ' τὶς κωμωδίες του, τοὺς Ἀθηναίους νὰ φέρνουν, μπροστὰ στὸ δικαστήριο ἕνα σκυλί, μὲ τὴν κατηγορία ὅτι εἶχε κλέψει ἕνα κομμάτι τυρί...

Κάποιος Ἀθηναῖος, Ἀπολλόδωρος, ἀντιπρόσωπος τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν πλουσίων ἐμπόρων Ἀντισθένους καὶ Ἀρχιστράτους, μπλέχτηκε σὲ εἴκοσι ἀτελείωτες δίκες, ἔπεσε θῦμα ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν, κι' ἔχασε σὲ ἀποζημιώσεις καὶ χρηματικὲς ποινὲς ὅλη του τὴν περιουσία!

Κάποιος δικηγόρος, πάλι, σκάρωσε κάποτε, μιὰ νόστιμη φάρσα, σὲ δεκαπέντε τέτοιους συκοφάντες. Ἐπρόκειτο νὰ ὑπερασπίση ἕναν πελάτη του, ποὺ κατηγορεῖτο ὅτι εἶχε σκοτώσει μιὰ δούλη, κι' ὅτι εἶχε ἐξαφανίσει τὸ πτῶμα της. Τοῦ κάκου, ὁ Ἀθηναῖος δικηγόρος, ἐξαντλοῦσε ὅλη του τὴν εὐγλωττία, τοῦ κάκου παρέτασσε ἀκλόνητα ἐπιχειρήματα, γιὰ ν' ἀποδείξη τὴν ἀθωότητα τοῦ πελάτου του. Οἱ δικαστὲς ἦσαν ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων... Τότε, ὁ δικηγόρος ἄφησε καὶ μπῆρε, θριαμβευτικά, μέσ' στὴν αὐθουσα, ὑγιεστάτη καὶ χαμογελῶντας, ἡ δούλη, ποὺ τὴν εἶχε σκοπίμως κρυμμένη, ὥς ἐκείνη τὴ στιγμή! Μεγαλείτερος ἐξευτελισμὸς ἀπ' αὐτόν, δὲν μποροῦσε νὰ γίνη σ' ἕνα δικαστήριο...

* * *

Τὸ δικαστήριο τῶν Ἀθηνῶν ἀπετελεῖτο ἀπὸ διακοσίους—ἕνας δικαστής, γιὰ τὶς ἰδιωτικὲς ὑποθέσεις, καὶ πεντακοσίους—ἕνα, γιὰ τὶς ὑποθέσεις δημοσίας φύσεως. Σ' ἐξαιρετικῆς, ὅμως, σοβαρότητος δίκες, ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν μποροῦσε νὰ φτάση ἀπὸ χιλίους πεντακοσίους μέχρι ἓξ χιλιάδες. Ἡ «ἔφεσις» ἐπιτρεπόταν μόνον ὅταν ἀποδεικνυόταν ἡ ψευδορκία τοῦ μάρτυρος. Ἡ κατάστασι αὐτὴ δημιούργησε ἐπιφανεῖς δικηγόρους, ὅπως ἕναν Ἰσοκράτη, ἕνα Λυσία κι' ἕνα Δημοσθένη... Πόσο ὅμως μισητὸς ἦταν ἕνας διαπρεπὴς δικηγόρος, στοὺς ἀντιδίκους του, ἀποδεικνύεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, κι' ἀπ' τὴν περίπτωσι ἑνὸς ἄλλου διαπρεποῦς δικηγόρου τῆς Ρώμης, τοῦ Κικέρωνος: Ὁ Κικέρων εἶχε δολοφονηθεῖ ἀπ' τοὺς ἐχθρούς του, καὶ τὸ κομμένο του κεφάλι εἶχε στερεωθεῖ ἀπάνω σ' ἕνα πάσσαλο, καὶ εἶχε στηθεῖ στὸ βῆμα τοῦ Φόρουμ, τῆς περίφημης Ἀγορᾶς τῆς Ρώμης, ποὺ ἀντηχοῦσε ἀκόμα ἀπ' τὴ φλογερὴ εὐγλωττία, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ μεγάλος ρήτωρ κατεκεραύνωνε τοὺς ἐχθρούς του, ὅσο ζοῦσε. Μιὰ γυναῖκα, τότε ἡ ὡραία, ἀλλὰ διεφθαρμένη Κλοδία, ἀδελφὴ κι' ἐρωμένη, ὅπως τὴν εἶχε καταγγείλει ὁ Κικέρων, τοῦ ἀριστοκράτου δημαγωγοῦ Κλοδίου, γιὰ νὰ ἐκδικηθῆ τὸ ρήτορα, πλησίασε τὸ κεφάλι, ἔβγαλε ἀπὸ πάνω της μιὰ μεγάλη καρφίτσα, ποὺ τὴ φοροῦσε γιὰ κόσμημα, κι' ἄρχισε νὰ τρυπάη, μὲ μανία, τὴ γλῶσσα τοῦ μεγάλου κατηγόρου της!...

* * *

Οἱ ἀρχαῖοι ἐσέβοντο πολὺ τὸ ἀπόρρητο τῶν ἐπιστολῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου πρὸς τὸ Φίλιππο τὸ Μακεδόνα, ἔπεσε στὰ χέρια τῶν Ἀθηναίων, ἕνας ἀγγελιοφόρος Μακεδών. Οἱ Ἀθηναῖοι κατέσχεσαν ἀπάνω του καὶ ἀποσφράγισαν ὅλα τὰ γράμματα τοῦ Φιλίππου, ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα—ἐκεῖνο ποὺ ἀπευθυνόταν πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, τὴ γυναῖκα του. Αὐτό, οἱ Ἀθηναῖοι, χωρὶς νὰ τὸ ἀποσφραγίσουν, τὸ γύρισαν πίσω, στὸ Φίλιππο... Τὸ ἀνέκδοτο αὐτό, τὸ ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος.

* * *

Νὰ τώρα καὶ μερικὰ ἀνέκδοτα μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος:

Ὁ Καῖσαρ, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποβιβαζόταν ἀπὸ τὸ πλοῖο του, καὶ πήδησε στὴν ἀκτὴ τῆς Ἀφρικῆς, παραπάτησε κι' ἔπεσε. Ἕνας ἄλλος, στὴ θέσι του, θὰ τὸ θεωροῦσε αὐτὸ γιὰ κακὸν οἰωνό. Ὁ Καῖσαρ, ὅμως, ποὺ εἶχε ἑτοιμότητα πνεύματος, ἐνῶ ἀκόμα ἦταν πεσμένος, φώναξε ὁ πονηρός, ἔτσι ὥστε νὰ τὸν ἀκούσουν ὅλοι οἱ στρατιῶτες του:

—Γῆ τῆς Ἀφρικῆς, σὲ φιλῶ!...

Κι' ἔσκυψε καὶ προσκύνησε τὸ χῶμα...

* * *

Ὁ φιλόσοφος Ξάνθιππος ἦταν παλαιὸς μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Ἔπειτα, ὅμως, παράτησε τὸ Σωκράτη, ἄρχισε νὰ διδάσκη δικό του σύστημα, κ' ἔκανε δική του φιλοσοφικὴ σχολή. Ἦταν κυνικός, καὶ οἱ ἄλλοι ὀπαδοὶ τοῦ Σωκράτους, ἰδίως ὁ Πλάτων, τὸν περιφρονοῦσαν γιὰ τὶς κολακεῖες ποὺ ἔκανε σὲ κάποιον τύραννο, ποὺ τὸν ἔθρεφε καὶ τὸν συντηροῦσε. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἄνθρωποι μ' ἐλεύθερο πνεῦμα, δὲν τοῦ συγχωροῦσαν ἰδίως τὸ ὅτι, ἀντιγράφοντας τὰ ἔθιμα τῶν βαρβάρων, γονάτιζε μπροστὰ στὸν τύραννο, κι' ἔσκυβε τὸ κεφάλι του ὥς τὰ πόδια του, ὅταν ἤθελε νὰ τὸν παρακαλέση γιὰ κάτι.

Μὰ ὁ Ξάνθιππος ἀπαντοῦσε στοὺς ἐπικριτές του:

—Καὶ τί φταίω ἐγώ, ἀφοῦ ὁ Διονύσιος (ἔτσι λεγόταν ὁ τύραννος) ἔχει τ' αὐτιὰ στὰ πόδια του;...

Ὁ ρήτωρ Δημοσθένης

* * *

Ρώτησαν, κάποτε, τὸν Κάτωνα τὸν πρεσβύτερο, τὸν κήνσορα, ποιὰ ἐργασία φέρνει τὰ πιὸ μεγάλα κέρδη.

—Ἡ κτηνοτροφία! ἀπαρρίθηκε ἀδίσταικτα ὁ Κάτων.

—Κι' ἔπειτ' ἀπ' τὴν κτηνοτροφία; τὸν ξαναρώτησαν.

—Πάλιν ἡ κτηνοτροφία, εἶπε ὁ Κάτων, ἔστω κι' ἂν δὲν τὴν ἀσκοῦν μεθοδικά...

—Κι' ὕστερα;...

—Πάλιν ἡ κτηνοτροφία, ἔστω κι' ἂν τὴν ἀσκοῦν κακά!

Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ρωτοῦσαν, ἦσαν ἐπίμονοι.

—Τρεῖς φορές, ἡ κτηνοτροφία, τοῦ εἶπαν, πάει καλά! Ἀλλά, ὕστερ' ἀπ' αὐτήν;...

Κι' ὁ Κάτων ἀποκρίθηκε:

—Ἡ γεωργία!

Τὸ ἀνέκδοτο αὐτὸ τὸ ἀναφέρει μὲ θαυμασμὸ ὁ Κικέρων. Γιατί σὲ τέτοιες ὑγιεῖς ἀρχές, βασιζόταν ἡ ἀκμὴ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Δυὸ φιλενάδες... ἐγκωμιάζουν τοὺς συζύγους των.

—Ὁ δικός μου ἔχει κλούβιο κεφάλι.

—Ἀπ' ἐναντίας, ὁ δικός μου ἔχει σιδερένιο! Τοῦ ρίχνω τὰ πιάτα κατακέφαλα καὶ τὰ βλέπεις νὰ σπάζουν σὰν τὰ κύματα σπὸ βράχο!...

* * *

Ὁ γιατρὸς στὸ φίλο του ποὺ βήχει... δαιμονιωδῶς.

—Γιατί δὲν παίρνεις ἀπὸ τὸ παγκοσμίου φήμης φάρμακό μου; Θὰ ἰδῆς ὅτι ἰδὲν θὰ ξαναβήξῃς ποτὲ πειά.

—Ἐπενεργεῖ λοιπὸν... τόσο θανατηφόρως τὸ φάρμακό σου;

* * *

—Ἀκοῦς ἐκεῖ, φίλε μου, νὰ φᾶμε δεκατρεῖς χθὲς στὸ ἴδιο τραπέζι!

—Γρουσούζικος ἀριθμός. Καὶ δὲν φοβᾶσαι μὴν πάθῃς κανένα κακό;

—Τί ἄλλο θέλεις νὰ πάθω, ἀφοῦ πλήρωσα ἐγὼ καὶ τοὺς δεκατρεῖς;

* * *

Ὁ θεῖος.—Διαρκῶς μοῦ ζητᾶς χρήματα καὶ πάλι χρήματα! Δοξάζω τὸ Θεό, ποὺ δὲν ἔχω πολλοὺς ἀνεψιοὺς σὰν καὶ σένα.

Ὁ ἀνεψιός.—Κι' ἐγώ, θεῖε μου, εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ εἶμαι μόνος σου ἀνεψιός!

* * *

Ὁ σύζυγος ὑποδεχόμενος στὸ σταθμὸ τὴ γυναῖκα του καὶ τὴ μικρὴ κόρη του, ποὺ ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὰ λουτρά, ρωτάει τὴ δεύτερη:

—Ἔ, Λιζίτσα μου, πέρασες καλὰ στὰ μπάνια;

—Ναί, μπαμπᾶ! Οἱ κύριοι ποὺ ἐπεσκέπτοντο τὴ μαμᾶ, μοῦ φέρναν ταχτικὰ ὡραῖα μπομπόνια καὶ μοῦ λέγαν νὰ πάω νὰ παίξω στὴν πλατεῖα!

* * *

Δυὸ ἀστυνομικοὶ πρὸς ἕνα μεθυσμένο ποὺ εἶνε ξαπλωμένος στὴ μέση τοῦ πεζοδρομίου:

—Ἄντε... σήκω!... Σήκω, θὰ σὲ πᾶμε σέρνοντας στὸ Τμῆμα!

—Τ' ἀστεῖα νὰ λείπουν, κύριε ἀστυφύλακα. Τί «νὰ σὲ πᾶμε». «Νὰ σὲ πάω» νὰ λές. Δὲν μὲ γελᾶς ἐμένα... Ξέρω καλὰ πὼς εἶσαι ἕνας. Καὶ σὲ βλέπω διπλὸ ἀπὸ τὸ μεθῦσι!...

* * *

Κουτσομπολιές.

—Ὥστε, γιατρέ, δὲ βρίσκετε ἀνησυχαστικὴ τὴν κατάσταση τῆς κυρίας Τασίας;

—Μπᾶ! καθόλου... Ὑποφέρει μονάχα ἀπὸ ἕναν... περαστικὸν ἀνθυπολοχαγό!...

* * *

Ἡ καμαριέρα.—Ἀχ!... ἐρράγισε τὸ κινέζικο βάζο!... Καὶ τώρα τί θὰ κάμω; Πῶς θὰ τὸ δικαιολογήσω;

Ἡ φίλητης.—Βρὲ κουτή, γι' αὐτὸ σκοτίζεσαι; Θὰ τὸ κρατᾶς στὰ χέρια σου κι' ὅτον ἔρθει ὁ κύριος νὰ σὲ φιλήσῃ, θὰ τὸ ἀφήσῃς νὰ πέσῃ κάτω καὶ ν' ἀποσπάσῃ. Καὶ τότε θ' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνη ἐκεῖνος!

* * *

Μιὰ γρηὰ ζητιάνα ὁδηγεῖ τὸν «ἀόματο» σύζυγό της. Ἀπὸ ἕνα παράθυρο τῆς ρίχνουν ἕνα πενηνταράκι. Ἡ γυναῖκα σκαλίζει, σκαλίζει, ἀλλὰ δὲν βρίσκει τίποτε. Ὁ «ἀόματος» τότε δὲν κρατιέται καὶ φωνάζει:

—Νά, βρὲ ζῶον!... Στραβώθηκες; Κοντὰ στὸ πόδι σου εἶνε!

τῆς Ρώμης.

* * *

Εἶχαν κι' οἱ ἀρχαῖοι τὸν... κινηματογράφο τους! Εἶχαν δηλαδὴ τὴ «βωβὴ τέχνη», καὶ τοὺς παντομίμους τους, ποὺ περιοριζόντουσαν σὲ μορφασμοὺς ἀπλοῦς, δίχως νὰ μιλοῦν. Οἱ μῖμοι αὐτοί, ποὺ εἶχαν μεγαλείτερη φήμη, κι' ἐτιμῶντο περισσότερο κι' ἀπ' τοὺς ἠθοποιούς. στὴ Ρώμη, μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦν ὡς οἱ πρόγονοι τῶν ἀστέρων τοῦ κινηματογράφου, τοῦ βωβοῦ ἐννοεῖται. Τὸ κοινὸ ἐνδιαφερόταν πολὺ γιὰ τὴν ἰδιωτική τους ζωή—ὅπως γίνεται καὶ σήμερα, μὲ τοὺς καλλιτέχνας τοῦ Χόλλιγουντ! Γι' αὐτό, ὅταν δυὸ ἀπ' τοὺς μεγαλείτερους μίμους, ὁ Βαθύλλος καὶ ὁ Πυλάδης, μάλωσαν, ὁ λαὸς τῆς Ρώμης διαιρέθηκε σὲ δυὸ μερίδες. Μὰ κι' αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Αὔγουστος ἐπενέβη στὸ τέλος γιὰ νὰ λύσῃ τὴ διαφορά τους.

Στὶς κηδεῖες, οἱ μῖμοι ἔπαιζαν τὸ ρόλο τοῦ νεκροῦ, καί, μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ τὸν κρίνουν καὶ νὰ τὸν ἐπικρίνουν. Ὁ Σουετώνιος ἀναφέρει ὅτι, στὴν κηδεία τοῦ αὐτοκράτορος Βεσπασιανοῦ, ποὺ φημιζόταν γιὰ τὴ φιλαργυρία του, ὁ ἀρχιμῖμος, ποὺ τὸν ὑποδυόταν ρώτησε, τάχα, περίτρομος, πόσο θὰ στοίχιζε ἡ κηδεία του! Κι' ὅταν ἄκουσε πὼς ἡ κηδεία του θὰ στοίχιζε «δέκα ἑκατομμύρια σεστέρτια», ὁ μῖμος ποὺ παράστανε τὸ νεκρὸ αὐτοκράτορα, ρώτησε ἂν συμβιβαζόντουσαν μὲ ἑκατὸ χιλιάδες μόνο... Διαφορετικά, προτιμοῦσε νὰ ρίξουν τὸ λείψανό του στὸν Τίβερι καὶ νὰ τοῦ ζείψουν ἡ τιμὲς καὶ τὸ καλό τους!...

Κι' ἔτσι, οἱ φιλοθεάμονες Ρωμαῖοι διασκέδαζαν καὶ στὶς κηδεῖες ἀκόμα—κι' ἀντὶ νὰ δακρύζουν ἀπ' τὴ λύπη, καταντοῦσε νὰ δακρύζουν ἀπὸ τὰ γέλια...

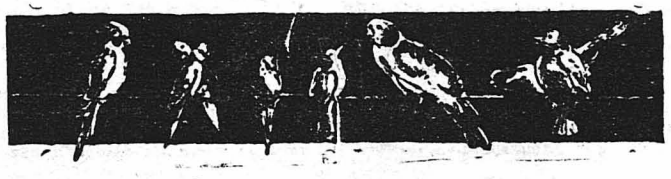

ΓΝΩΜΙΚΑ, ΣΚΕΨΕΙΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

—Ἡ γυναῖκα, ποὺ ἀγαπάει πραγματικὰ συνειθίζει στὰ ἐλαττώματα τοῦ φίλου της.

—Ὅποιος ἔχει χρήματα πληρώνει, κι' ὅποιος ἔχει ὡραία γυναῖκα διασκεδάζει.

—Γάμος, χωρὶς ἔρωτα εἶνε πηγὴ ἀπελπισίας, ἀλλὰ καὶ γάμος χωρὶς καθήκοντα εἶνε πηγὴ ἀκολασίας.

—Ὁ ἔρως εἶνε ἡ ποίησις τῶν αἰσθήσεων. Ἡ εἶνε ὑπέροχος ἢ δὲν εἶνε. Ὅταν ὑπάρχει, εἶνε αἰώνιος κι' ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια τόσο περισσότερο δυναμώνει.

(Μπαλζάκ)

—Ἡ ζήλεια δυναρκεῖ περισσότερο ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Πρῶτα παύει ὁ ἐρωτικὸς σύνδεσμος καὶ πολὺ ἀργότερα ἀντιλαμβάνεται κανεὶς, ὅτι δὲν ἔχει πειὰ δικαιώματα ἀπάνω στὸ πρόσωπο μὲ τὸ ὁποῖον ἦταν συνδεδεμένος, κι' ἀρχίζει τὸ δρᾶμα τῆς ζηλοτυπίας.

(Πρίγκηψ ντὲ Λίν)

—Μόνον ὁ τελευταῖος ἔρως τῆς γυναικὸς ἱκανοποιεῖ τὸν πρῶτον ἔρωτα τοῦ ἀνδρός.

—Οἱ βασιλεῖς καθὼς κ' ἡ γυναῖκες νομίζουν ὅτι τὰ πάντα τοὺς ἀνήκουν.

—Τὴ νοικοκυρὰ τὴ γνωρίζουμε ἀμέσως, μόλις πατήσουμε τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ.

—Οἱ ἀρχαῖοι ἱππότες εἶχαν γνωρίσει καλύτερα ἀπ' ὅλους τὴ γυναῖκα. Ἔλεγαν: «Νὰ τὶς περιποιεῖσαι ὅλες ν' ἀγαπᾶς ὅμως μία.»

—Ὑπάρχουν γυναῖκες ποὺ γιὰ πολλοὺς εἶνε ὅ,τι τὸ κλίμα τῶν Ἐλβετικῶν Ἄλπεων γιὰ τοὺς φυματικούς.

—Ὅπως ὑπάρχουν κοφάλαιοι ἐκ γενετῆς, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ καρδιὲς ἐκ γενετῆς ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὸν ἔρωτα.

—Γιὰ τὶς περισσότερες γυναῖκες, ἕνα ἑκατομμύριο φράγκα κάνουν μιὰ πεντάρα.

—Ἡ γυναῖκα χαμογελᾶ συνήθως μπρὸς στὸν ἄνθρωπο, τὸν ὁποῖον μισεῖ.

—Τὰ ἰσχυρότερα ὅπλα τῆς γυναίκας εἶνε ἡ γλυκύτης καὶ ἡ ὑποταγή.

—Ἡ γυναῖκες ἔχουν πάντοτε κάτι ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀγγέλου καὶ κάτι ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ σατανᾶ.

—Ἐλάχιστες γυναῖκες εἶνε δημοκρατικές. Κι' αὐτὸ γιατί ὁ γυναικεῖος χαρακτὴρ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ δεσποτισμό.

—Ὅταν ἡ γυναῖκα ἀγαπᾶ, συγχωρεῖ τὰ πάντα κι' αὐτὴ τὴν κακία. Ὅταν δὲν ἀγαπᾶ, δὲν συγχωρεῖ τίποτε, οὔτε καὶ τὴν ἀρετή.

—Πολλὲς φορὲς ἄκουσα γυναῖκες νὰ λιποῦνται γιατί εἶνε γυναῖκες καὶ νὰ προτιμοῦν νὰ ἦσαν ἄντρες. Τὰ ἀνάξια αὐτὰ θηλυκὰ τὰ ἐλεεινολόγησα πάντοτε καὶ τὰ κατέκρινα. Ἐγὼ ἂν μποροῦσα νὰ ἐκλέξω θὰ προτιμοῦσα νὰ ἤμουν γυναῖκα.

—Ὅταν ἡ γυναῖκες ἐπιτυγχάνουν, ὀφείλουν νὰ σιωποῦν, γιατὶ ἀλλοιώτικα κινδυνεύουν νὰ χάσουν τὴν ἐπιρροή τους. Ὅταν δέρνονται ὀφείλουν πάλι νὰ σιωποῦν. Γιατὶ ἡ σωπὴ τοῦ δούλου, εἶνε ἡ τρομερώτερη τιμωρία γιὰ τὸ σκληρὸ κύριο.

—Ὁ φωτοστέφανος τῆς δόξης εἶνε τόσο φλογερὸς καὶ μεγαλοπρεπής, ὥστε ὁ Θεὸς ἀπηγόρευσε στὶς γυναῖκες νὰ τὸν φοροῦν. Ἐμπιστεύθηκε ὅμως σ' αὐτὲς τὴν ἐρωτικὴ τρυφερότητα. Μ' αὐτὴν ἡ γυναῖκες ἀναλαμβάνουν νὰ δροσίζουν τὰ μέτωπα ποὺ βασανίζονται ὀπὸ τὸ φλογερὸ στεφάνι τῆς δόξης.

—Ἡ μεγαλείτερη ἐπιτυχία τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἐγκειται στὸ ὅτι ἐδημιούργησε τὴ γυναῖκα ἀπὸ τὸ θηλυκὸ ποὺ ἔπλασε ἡ φύσις. Ἔπειτα ἐδημιούργησε τὴ διαιώνισι τῆς ἡδονῆς, ἐκεῖ ὅπου ἡ φύσις ἔθεσε τὴ διαιώνισι τοῦ εἴδους καὶ τέλος ἐφεῦρε τὸν ἔρωτα, τὴν ὡραιότερη ἀνθρώπινη θρησκεία.

—Εἶνε ζήτημα καλαισθησίας τὸ νὰ σέβεται κανεὶς τὶς γυναῖκες, ὁποιασδήποτε ἡλικίας, καὶ νὰ ἀναγνωρίζῃ τὶς κοινωνικὲς διακρίσεις, χωρὶς νὰ τὶς σεβασθῇ.

—Βασανίζουν καὶ δέρνουν τὶς γυναῖκες συνήθως ἄνθρωποι μικρόσωμοι, κοκκινομάλληδες, φυκνοὶ καὶ ἀδύνατοι, γιατὶ αὐτοὶ δὲν μποροῦν νὰ κυριαρχήσουν παρὰ μονάχα ἀπάνω στὰ ἀδύνατα αὐτὰ πλάσματα. Ἂν δέ, ἐρωτεύονται καὶ καμμιὰ φορά, τὸ κάνουν γιὰ νἄχουν ἕνα λόγο νὰ νομίζουν τοὺς ἑαυτούς των ἄνδρες.

—«Καὶ τί τῆς βρίσκοιν αὐτῆς τῆς γυναίκας γιὰ νὰ τὴν ἀγαποῦν τόσο;....» Ἔτσι λένε πάντα ὅσοι δὲν ἔχουν κανένα προσὸν γιὰ ν' ἀγαπηθοῦν ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

—Στὸ Εὐαγγέλιο τῶν γυναικῶν θὰ ἔπρεπε νὰ γραφῇ τὸ ἑξῆς: «Μακάριες ἡ ἀνόητιες, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ ἔρωτος!»